

Het eiland

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos uitgevers via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Libby Page

Het eiland

Vertaald door Marja Borg

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 5597 4

© 2021 Libby Page

© 2021 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos uitgevers,

Amsterdam en Marja Borg

Oorspronkelijke titel *The Island Home*

Oorspronkelijke uitgever Orion

Omslagontwerp Margo Togni

Omslagillustratie © Olga/stock.adobe.com (golven)

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Lorna

Station Euston, halfnegen 's avonds. Het is midden in de zomer en Londen ligt te zweten en te dampen in een hittegolf. De stroom forenzen is uitgedund, maar op het perron is het nog steeds druk, mensen in klamme, verkreukelde pakken die naar de borden starren waarop in het oranje vertrektijden en bestemmingen opflitsen. Gezinnen, samengedromd, waarvan de moeders de jonge kinderen koelte toewuiven en flesjes water laten rondgaan terwijl ze wachten, half op hun stapels bagage zittend. Een onverwachte kokosgeur komt uit de deuropening van The Body Shop drijven en mengt zich met de zuurdere menselijke luchtjes van honderden verhitte passagiers die vertrekken en aankomen, tassen en hun eigen geheime lasten met zich meedragend. Op de grond liggen een paar nonchalant weggegooide kranten, vertrapt door haastige forenzen en vakantiegangers. Een agent loopt langs de muren van het station, met een snuffelende herder aan een korte lijn. Af en toe houdt hij even halt om de zweetdruppels van zijn voorhoofd te vegen.

We zijn vroeg. De trein van tien voor halftien naar Fort William staat al wel aangekondigd, maar nog zonder perronnummer. Naast me trekt mijn dochter Ella haar nieuwe roze koffer achter zich aan alsof hij leeg is, met lichte passen. Mijn eigen koffer, die ik achter me aan sleur, voelt veel zwaarder aan. Deels omdat deze

hele reis Ella's idee was, niet het mijne.

Wanneer ze blijft stilstaan om hoopvol op de klok te kijken, werp ik even een blik op haar, mijn tienerdochter die over een paar weken al veertien wordt. Op haar bleke wangen zitten blosjes van opwinding en van de warmte van deze zomerse avond en haar kastanjebruine haar hangt los, voor deze ene keer in natuurlijke krullen in plaats van de steile lokken die haar 's ochtends bijna een uur werk kosten. Toen Ella met kerst om een hairstyler vroeg, heb ik eerst nee gezegd. Ik ben dol op haar krullen, al vanaf dat ze een baby was en de eerste donzige krulletjes verschenen. Ik zal nooit de zoete geur van talkpoeder op haar hoofdje vergeten van toen ze een baby was of het gevoel van haar haren die mijn gezicht kietelden toen ze als peuter bij me in bed sliep omdat ze moeite had om in slaap te vallen. In die tijd werd ik vaak wakker met Ella's gezicht tegen mijn wang gedrukt. Haar roodbruine krullen waren dan het eerste wat ik zag als ik mijn ogen opende. Het doet letterlijk pijn als ik eraan denk dat ze er met zo'n hete tang doorheen gaat. Toch wilde ze zo graag een hairstyler hebben dat ze me voor het eerst van haar leven ergens om smeekte. En dus kocht ik er een. Toen ze hem uitpakte, stootte ze bijna de kleine kerstboom in onze flat omver in haar haast om me te bedanken met een enthousiaste omhelzing. Dat is deels de reden waarom ik heb ingestemd met deze reis: het is pas de tweede keer dat ze echt iets van me wil.

Mijn haar heeft dezelfde kleur als dat van Ella, maar is nog veel woester – ik heb het lang geleden al opgegeven om te proberen mijn krullen de baas te worden en vandaag draag ik ze in een slordig knotje in mijn nek, die klam is van de hitte en de rugzak op mijn rug. Hoe kan het nu nog zo warm zijn? Op dit tijdstip in de avond zou het toch koeler moeten zijn? Het is alsof de hitte aan me is blijven hangen.

‘Zullen we wat te eten halen nu we toch moeten wachten?’

Ze kijkt me even aan. In haar blik zit achterdocht. We zijn altijd zo close: wij met z'n tweeën tegen de rest van de wereld. Maar de

afgelopen paar dagen hebben ons behoorlijk op de proef gesteld. Ik kan mijn eigen emoties onder de oppervlakte voelen sudderen – boosheid, angst, verdriet – maar ik duw ze naar beneden als kleren in een overvolle koffer. Ik mag dan mijn bedenkingen hebben over het feit dat we hier zijn, we zijn er nu eenmaal. Uiteindelijk heb ik met deze reis ingestemd voor mijn dochter. En misschien ook voor mezelf. Na al die jaren is het misschien wel tijd om terug te gaan naar de plek waarvandaan ik ooit ben weggevlucht, tijd om alles wat ik daar heb achtergelaten onder ogen te zien.

‘Iets van Leon?’ stel ik voor. Natuurlijk weet ik dat dat haar favoriete fastfoodtent is. Ze glimlacht van oor tot oor en daar is hij weer, die golf van liefde die me ineens overspoelt en iedere cel in mijn lichaam vult en me het gevoel geeft alsof ik zou kunnen opstijgen. Heel even vergeet ik waarom we hier zijn en wat ons allemaal te wachten staat aan het eind van onze lange reis, en ik geef mijn dochter een arm.

‘Goed idee, mam,’ zegt ze.

Ella wacht bij de bagage terwijl ik in de rij ga staan. Voor me staat een familie – twee grootouders, een volwassen dochter en drie kinderen, eentje in een buggy, eentje op de heup van de moeder en eentje met zijn hand in die van zijn grootvader. Ik voel een knoop in mijn maag wanneer ik naar hen kijk.

‘Kies allemaal maar iets lekkers uit,’ zegt de grootvader terwijl hij zijn portefeuille pakt.

‘Dank je, pap,’ zegt zijn dochter met een vermoeide maar dankbare glimlach.

Ik wend mijn blik af, snel knipperend met mijn ogen.

‘Volgende!’ wordt er geroepen.

Ik richt mijn aandacht weer op het menu en kies twee *halloumi wraps* en de *waffle fries* die Ella zo lekker vindt. Een paar seconden later loop ik met de hete, in aluminiumfolie gewikkelde pakketjes terug naar ons tafeltje buiten waar Ella achtergelaten eten en andere troep in een papieren servet veegt. Op een naburige tafel huft

een duif met een misvormd pootje tussen de etensresten. Vanaf hier kunnen we zowel het perron beneden ons als de borden zien. Ik kan het geruis van straatgeluiden horen, bussen die voor het station stoppen en het vrijdagavondverkeer dat over Euston Road kruipt. Zelfs binnen is de lucht zwaar van uitlaatgassen en stof: de warme, drukkende stadse muffheid waaraan ik in de afgelopen twintig jaar gewend ben geraakt.

Ik was nog een tiener toen ik hier kwam wonen, ik arriveerde met een gestolen koffer en een hoofd vol dromen. Maar ik leerde al snel dat de stad keihard kan zijn, vooral als je alleen bent met slechts een paar honderd pond aan munten en opgerolde bankbiljetten verstoppt in je rugzak. Ik nam ieder baantje aan dat ik maar kon krijgen. Tijdelijke baantjes en daarna jaren achter de bar. Pas toen ik op mijn zesentwintigste zwanger was van Ella, besloot ik dat ik een echte baan nodig had en begon ik aan een lerarenopleiding, geholpen door een forse studielening en de huurflat die ik voor ons wist te bemachtigen in een flatgebouw uit de jaren zestig, op het Isle of Dogs, dat net niet helemaal echte eiland dat wordt omsloten door de modderige Theems, waar de glimmende wolkenkrabbers van Canary Wharf opzichtig aan de horizon blinken. Na een aantal jaren kon ik de flat van de gemeente kopen, wat me met moeite lukte, al kan ik nog steeds iedere maand weer in paniek raken bij de gedachte dat ik de hypotheek misschien niet kan betalen. Hoewel dat nog nooit is gebeurd, verdwijnt de angst daarvoor – die me net zo vertrouwd is als het geluid van mijn eigen ademhaling – niet. Want als er iets gebeurt, als ik ziek word of de boiler kapotgaat of ik onverwacht iets noodzakelijks voor Ella moet kopen, dan is er niemand die kan bijspringen. Dit weet ik zo goed omdat al die dingen en nog veel meer in de loop der jaren ook zijn gebeurd. En iedere keer moest ik er zelf voor zorgen dat het weer in orde kwam.

Ella's telefoon blipt en wanneer ze erop kijkt, valt haar haar een beetje over haar gezicht. Ze glimlacht en tikt een antwoord in, met

haar duimen, die met een ongelooflijke snelheid over het scherm-pje vliegen.

‘Ruby en Farah?’ vraag ik. Dat zijn al vanaf de basisschool Ella’s beste vriendinnen. Ik ben eraan gewend om ze bij ons thuis te hebben, iets lekkers voor die drie klaar te maken en ze te horen lachen in Ella’s slaapkamer. Ik weet dat het vreselijk is om dat als moeder te moeten toegeven, maar in de loop der tijd heeft dat geluid me vaak een scheut van jaloezie in mijn buik bezorgd. Jaloezie zijn op je dochter hoort niet thuis op het lijstje van ‘een goede moeder’ zijn. Maar ik benijd Ella echt om de vertrouwdheid met haar vriendinnen. De vriendinnen die ik ooit had, ben ik al lang geleden uit het oog verloren en het kost me moeite om nieuwe vriendschappen aan te knopen. Nieuwe vriendinnen hebben betekent te veel vragen te moeten beantwoorden en te veel over jezelf en je verleden bloot te moeten geven. Het is eenvoudiger om op mezelf te zijn, mijn leven te wijden aan Ella en aan mijn werk. Maar hoewel ik er ondertussen aan gewend ben geraakt, vliegt de eenzaamheid me af en toe toch nog naar de keel.

‘Nee,’ antwoordt Ella zonder op te kijken. ‘Molly.’

Bij het horen van die naam moet ik weer denken aan de reden voor deze reis en ik raak even van slag. Zouden we niet beter gewoon weer naar huis kunnen gaan? We zouden de metro kunnen nemen en daarna de Docklands-lijn en over nog geen uur thuis zijn. En daarna zouden we de zomer kunnen doorbrengen zoals we in principe van plan waren – met uitstapjes naar musea en ijs-salons en samen tijdschriften lezen in de parken. Alleen Ella en ik, zoals het altijd is geweest.

Mijn eigen telefoon blijft ook en ik haal hem uit mijn zak, mijn gedachten onderbroken door het vertrouwde gebaar. Het is Cheryl.

Ze schrijft: Goede reis. Laat me weten wanneer jullie er zijn.
xxx

Ik kom enigszins tot rust door het bericht. Als ik zeg dat Cheryl mijn beste vriendin is, is dat maar de halve waarheid. De hele

waarheid is dat ze mijn enige vriendin is. We hebben elkaar vijfjaar geleden leren kennen toen zij als onderwijsassistent begon op de school waar ik toen les gaf en waarvan ik nu adjunct-directeur ben. Ik herinner me nog dat ik haar op die eerste dag op het schoolplein zag voetballen met de kinderen, met haar grote gouden oorhangers die heen en weer zwiepten terwijl ze, achtervolgd door de kinderen, weggrende, lachend met haar felrode mond. Haar lach steeg hoog en luid boven het achtergrondgeluid van het schoolplein uit en ik herinner me dat ik meteen wilde weten wie ze was – de vrouw die boven het kabaal van kinderen uit kon komen. Toen ze mijn blik ving, zwaaide ze en legde het spel even stil om zich aan me voor te stellen. Ik weet niet of we wel bevriend waren geraakt als zij niet zo vasthoudend was geweest; iedere dag weer babbelde ze vrolijk tegen me en nodigde me uit om na het werk samen iets te gaan drinken. In het begin was vooral zij degene die sprak, maar na een tijdje werden we closer en wist ze me bijzonderheden over mijn verleden te ontfutselen. Ze is de enige die in elk geval delen van mijn verhaal kent, delen waar ik altijd overheen heb gepraat bij collega's of de moeders van Ella's vriendinnen die af en toe vergeefse pogingen hebben gedaan om me bij hun groepje te betrekken.

Cheryl is tien jaar jonger dan ik en soms is dat te merken – wanneer ze het wil hebben over nummers op de hitparades of roddels over beroemdheden en dan knik ik alleen maar en glimlach schaapachtig. Maar meestal doet ons leeftijdsverschil er niet toe. We zijn in de loop der jaren close geworden en we weten allebei wat het betekent om op een grootstedse basisschool te werken die wordt geleid door een macho en daarom begrijpen we elkaar zo goed.

Ik tik een berichtje terug.

Dank je. Vakantie, hoera! Zes weken geen Dave de creep meer!

Dave, meester Phillips voor de kinderen, is het hoofd van de school en mijn directe baas. Ik heb me altijd nogal ongemakke-

lijk bij hem gevoeld, maar sinds hij me een halfjaar geleden tot zijn adjunct heeft benoemd, zijn zijn ongepaste opmerkingen alleen maar erger geworden. Als ik had geweten dat het zo zou gaan, had ik de promotie misschien niet geaccepteerd. Maar ik kon het geld goed gebruiken. En na tien jaar op dezelfde school te hebben gewerkt, voelde het ook als de erkenning waar ik al zo lang op zat te wachten. Nee, de erkenning die ik verdiende! Maar nu weet ik zelfs niet meer of ik die baan echt heb verdiend of dat ik hem om een andere reden heb gekregen. Dat is een deprimerende gedachte.

Ik zit al aan mijn derde glas wijn, antwoordt Cheryl.

Ik glimlach en zie mijn vriendin voor me in de flat die ik inmiddels zo goed ken. Voor mijn veertigste verjaardag vorig jaar heb ik geen groot feest gegeven, maar ben ik met Ella bij Cheryl en haar man Mike en hun zoontje Frankie van twee geweest. Cheryl kookte, terwijl Mike ervoor zorgde dat onze glazen werden bijgevuld, zelfs Ella mocht van hem een slokje proberen. Het was een fijne avond en ik had mijn verjaardag niet anders willen vieren. Toch is er iets in me wat zich een grootser en rumoeriger festijn had voorgesteld, als ik maar een grootser en rumoeriger leven had geleid. Het is een gedachte die me regelmatig overvalt – op verjaardagen, met kerst en oud en nieuw wanneer Ella en ik alleen thuis zijn. We hebben zo onze tradities: dezelfde pyjama's aan met kerst en tijdens de jaarwisseling uit het raam naar het vuurwerk kijken met een mok warme chocolademelk met een berg marshmallows erop in onze hand. Maar nadat we elkaar welterusten hebben gewenst, blijf ik altijd nog een tijdje wakker liggen, me afvragend of Ella niet teleurgesteld is omdat ik haar niet meer kan geven dan dit – dan mij.

Er komt nog een berichtje van Cheryl en ik weet meteen dat ze dwars door mijn luchtige toon heen heeft gekeken. Natuurlijk, ze kent me veel te goed.

Maar ik hoop echt dat het goed gaat. Het is vast heel moeilijk. Je zult wel zenuwachtig zijn. Laat het me weten als ik iets

voor je kan doen. Gewoon bellen of een berichtje sturen, wanneer dan ook. xxx

Ik krijg een brok in mijn keel. Ik denk aan de opgevouwen zwarte jurk in mijn koffer en aan alle kilometers en aan alle jaren die tussen dit station en onze eindbestemming liggen.

‘Perron 1,’ zegt Ella ineens met een hoge, opgewonden stem. Ik kijk op het bord; is het echt al zo laat? Mijn hart begint te bonken. Het is zover. Ik kan niet meer terug, en bovendien heb ik het mijn dochter beloofd. Ik kan haar niet teleurstellen.

We verzamelen onze spullen en lopen door het station, langs een stalletje met zwetende baguettes achter glas en een ander waar een bloemist zijn best doet om te voorkomen dat zijn regenboogkleurige boeketten verleppe in de hitte. Boven ons hoofd lichten tientallen andere bestemmingen in het oranje op, me wijzend op alle andere plaatsen waar we naartoe zouden kunnen gaan. Mededelingenborden vertellen ons op verdachte zaken te letten en advertenties flitsen in felle kleuren aan en uit. En mijn dochter en ik trekken onze koffers achter ons aan en banen ons een weg tussen de andere reizigers door.

De Caledonian-slaaptrein staat langs het perron te wachten, flessengroen, met een embleem van een hert op de zijkant van elke wagon.

‘Is dit de eerste keer dat u met ons reist?’ vraagt een man in een groen uniform en met een roze gezicht en een vet Glasgows accent aan ons. Hij heeft een klembord onder zijn arm en trekt even aan de kraag van zijn overhemd.

‘Ja!’ zegt Ella.

‘Nee,’ zeg ik op precies hetzelfde moment.

Hoewel deze trein er iets moderner uitziet dan die waar ik op mijn achttiende mee naar Londen reisde, herinner ik me alles nog goed. De man in uniform kijkt ons even fronsend aan en plakt dan zijn charmante, klantgerichte lach weer op zijn gezicht.

‘Nou, hier hebben jullie een brochure over jullie reis,’ zegt hij.

Hij geeft hem aan Ella. ‘In jullie coupé ligt een formulier waarop jullie kunnen invullen wat jullie voor het ontbijt willen. Jullie zitten in rijtuig G, helemaal aan het eind. Gewoon doorlopen.’

‘Misschien lopen we wel helemaal door naar Schotland,’ zegt Ella voor de grap terwijl we het perron aflopen. Ik lach niet; plotseling is het alsof ik zelfs geen glimlach kan vinden.

Eindelijk zijn we bij rijtuig G, waar iemand anders onze namen afvinkt op een lijst en ons met onze bagage helpt. De gangpaden zijn zo smal dat we achter elkaar naar onze coupé moeten lopen. Als iemand ons tegemoet zou komen, zouden we achteruit moeten als auto’s op een landweggetje. Gelukkig zijn er verder nog geen mensen.

Ella doet een deur open naar een hokje dat niet veel groter is dan een bezemkast. ‘Cool, zeg!’

Mijn dochter is altijd al een optimist geweest. De coupé bevat een wasbak, een smal stapelbed en een klein raam. Ella zet haar koffer neer en klautert meteen de ladder naar het bovenste bed op. Er is nog net genoeg ruimte voor mij om naar binnen te gaan en de deur achter me dicht te doen. Terwijl Ella haar bed test, schuif ik mijn koffer onder het onderbed en til die van Ella op het rek boven de wasbak.

De trein ziet eruit zoals in mijn herinnering, met de smalle gangpaden en brede ramen. Maar dit is de eerste keer dat ik in een couchette slaap. Toen ik al die jaren geleden de slaaptrein nam, heb ik de nacht doorgebracht in een gewone coupé. Zelfs alle bij elkaar gespaarde fooien van mijn baantje in de plaatselijke pub waren niet genoeg geweest voor een couchette, en bovendien wist ik dat ik het geld in Londen goed zou kunnen gebruiken. Ik heb toen de hele nacht geen oog dichtgedaan. Ik zat klaarwakker uit het raam de duisternis in te staren, terwijl ik mijn vingers over een kiezelsteen in mijn jaszak liet glijden.

Om vijf voor halftien voel ik een schokje in mijn maag wanneer de trein het station uit begint te rijden.

‘We gaan!’ zegt Ella vanaf haar bovenbed. Ze heeft haar pyjama al aan en ligt op haar bed. Ze klinkt verwachtingsvol.

Ik sta voor het raampje te kijken terwijl de trein langzaam het station uit rijdt, de stad door. De hemel is van een donker lavendelblauw met flarden roze en oranje erdoorheen en her en der beginnen lichtjes in de stad op te gloeien terwijl de avond valt. Eindeloze kantoorgebouwen en rijtjeshuizen omarmen het spoor, met bakstenen zwart van de luchtverontreiniging. In één kantoor zie ik nog een paar eenzame mensen werken en in een ander zie ik een schoonmaker gestaag tussen lege bureaus door stofzuigen. Ik kijk omhoog naar de torenflats die op de onze lijken, met levens dicht naast elkaar en op elkaar geperst. Ik vraag me af of er iemand in die flats is die zijn bureaus kent of dat ik de enige ben die al bijna haar hele leven naast onbekenden woont. Sommige van de gebouwen waar we langsrijden, zijn modern en gestroomlijnd, geometrische vormen van staal en glas. Maar pal ernaast staan ook panden met dichtgetimmerde ramen, supermarkten in lelijke blokkendozen, parkeerterreinen en afvalbergen en bouwplaatsen waar bouwkranen slordig de hemel in steken. Ik stel me de stad voor zoals ze zich uitstrekt achter de grenzen van wat ik kan zien, een uitdijende massa van gebouwen en straten, parken en tuintjes zo groot als postzegels, met de Theems die zich als een ruggengraat door het centrum kromt. Miljoenen levens die elkaar raken en kruisen en die samenkomen in de geluiden van bureaus die schreeuwen en de etensgeuren die door de plafonds en muren sijpelen.

Onwillekeurig denk ik aan onze flat, donker en leeg nu. De verzameling stenen en gladgeschuurd glas op de vensterbank in de keuken, verzameld tijdens mijn dagelijkse hardlooptoch langs de rivier. De kleine huiskamer met aan de muren foto’s van Ella en een paar van ons samen, en de steeds groter wordende vochtplek in de hoek waar ik echt iets aan moet doen. En Ella’s slaapkamer, met het netjes opgemaakte bed en op het kussen een pluchen papegaaiduiker die Dora heet. Iedere keer dat ik de kamer van mijn

dochter betreed, ben ik bang dat Dora uit bed verbannen zal zijn. Dat zal op een dag gebeuren, net zoals de vele andere dingen die ik vrees nu mijn dochter ouder wordt. Maar steeds wanneer ik die slappe, verschoten papegaaiduiker dan weer zie liggen, dank ik God dat het nog niet zover is.

Buiten blijft de stad langs het treinraam flitsen. Deze stad kan ik nu al meer dan twintig jaar mijn thuis noemen, maar terwijl de trein de buitenwijken en daarna het platteland bereikt, is het alsof de draad die me met Londen verbindt, wordt uitgerekt en dan knapt. Ik voel de aantrekkingskracht van een veel oudere band, een band die ik jaren heb proberen te negeren, maar die ik nu onder mijn huid voel kloppen. Het is een band die me naar het noorden trekt. Ik zie bergen voor me en zwarte meren, schapen en door de zon verdorde varens. Weidse luchten en een blauwgroene zee. Iets wat een beetje lijkt op angst fladdert, samen met iets wat op opwinding lijkt, door mijn buik zonder dat ik er iets aan kan doen. Ik heb alles opgegeven om te kunnen ontsnappen aan de plek waar ik ben opgegroeid. En ik heb sindsdien weerstand geboden aan elke opwelling om die reis terug te maken. Ik heb me ertegen verzet, ben ervoor weggevlucht, heb me ervoor verscholen. Maar ondanks dat alles is er iets in me wat ernaar verlangt om weer eens een berg te zien.

Alice

Stofwolken dwarrelen op als ik nog een keer flink op de kussens stomp. Ik weet niet waarom, maar dit huis lijkt stof gewoon aan te trekken. Ik ben de hele ochtend al aan het schoonmaken: stofzuigen, stoffen en ramen lappen tot ze glanzen en je het strand en de zee kristalhelder door het glas heen kunt zien. Ik mag hier dan al jaren wonen, dit uitzicht zal me nooit gaan vervelen. Dat weet ik vrijwel zeker. Achter het huis strekt zich ons land uit met glooiende groene velden en stenen muurtjes, en Jacks tunnelkas (de grote trots van mijn man) verscholen in de luwte van de kliffen achter de boerderij. Uit het raam in de huiskamer hebben we, vanaf de heuvel waar de boerderij haar naam aan ontleent, een prachtig uitzicht op het strand beneden ons.

Ik heb het altijd als ons strand beschouwd. Raar eigenlijk, want de andere eilandbewoners maken er ook gebruik van, om hun honden uit te laten, en in de zomer om kinderfeestjes te geven en barbecues. Maar in mijn hoofd is het altijd ons strand. Het is de plek waar Jack en ik elkaar al die jaren geleden steeds beter hebben leren kennen, terwijl we naast elkaar over het strand wandelden, hij te verlegen om me aan te kijken en ik veel te veel aan het woord, zoals altijd wanneer ik zenuwachtig ben, bang dat ik hem verveelde. Ik verbleef tijdelijk op het eiland, in mijn tussenjaar, kwam als vrijwilliger een handje helpen op de boerderij. Hoewel de boerderij

toen in niets leek op wat ze nu is; je zou haar nauwelijks herkennen. Ze was jaren verwaarloosd, de akkers waren kaal, de stenen muurtjes brokkelden af, en overal hing een sfeer van vergetelheid. Jack en de andere eilandbewoners en de vrijwilligers brachten de plek liefdevol weer tot leven. En ik denk dat ik daar ook een kleine bijdrage aan heb geleverd. En nu is het ons thuis en een van de dingen die ik er het fijnst aan vind, is dat we het strand hier voor de deur hebben liggen. Het strand is altijd de speeltuin van Molly en mij geweest, en hoewel ze nu te oud is om nog zandkastelen te bouwen of zeemeerminnen te maken van wrakhout zal ik de eerste aarzelende stapjes die ze er zette nooit vergeten, en ook niet haar opgewonden gegil als peuter wanneer Jack en ik haar tussen ons in zwierden en haar teentjes rakelings over het oppervlak van de koude zee scheerden.

Alsof ze weet dat ik aan haar denk, komt mijn dochter de huiskamer in stormen, met een brede lach op haar gezicht. Haar korte, lichtbruine haar staat alle kanten op. Ik hou al veertien jaar van haar en toch overvalt haar uitbundigheid me soms nog.

‘Heb je je kamer opgeruimd?’ vraag ik.

‘Ja, mam. En ik heb de stretcher opgemaakt en ruimte gemaakt in mijn klerenkast.’

‘Je bent een kanjer.’

Ze grijnst.

‘Mag ik nu dan naar Olive?’

‘Natuurlijk. Veel plezier.’

Wanneer ze weg wil lopen, blipt haar telefoon en ze pakt hem snel uit de kontzak van haar korte spijkerbroek. Terwijl ze het berichtje leest, wordt haar grijns nog breder.

‘Olive?’ vraag ik.

Ze schudt haar hoofd. ‘Ella.’

Ik kan de opwindning van haar gezicht aflezen, de gretigheid en de voorpret. Die zijn er al sinds Jack en ik hebben ingestemd met het plan dat de twee meisjes samen zo zorgvuldig hebben uitge-

dacht. Ook ik voel een soort opwinding, maar dan gemengd met nervositeit en angst. Hoe zullen de komende paar dagen verlopen? Zullen we ons erdoorheen weten te slaan? Kan Jack het aan? En wat zullen onze gasten denken van het huis, van de boerderij, van mij?

‘Oké, dan ga ik,’ zegt Molly, terwijl ze haar toestel weer in haar zak stopt.

Ik zwaai vanaf mijn plek naast de bank en dan is ze al weg, in een werveling van energie en beweging. Ik kijk naar haar terwijl ze half wandelend, half rennend het hobbelige zandpad af loopt en zie dat haar vriendin Olive in de verte al op haar staat te wachten. Ik draai me om en geef de kussens nog maar eens een paar stompen.

‘Volgens mij heb je die kussens nu wel genoeg opgeschud,’ zegt een stem in de deuropening.

Jack leunt tegen de deurpost. Zijn grijze ogen kijken me aan, zijn gezicht staat ernstig. Hij draagt zijn versleten spijkerbroek die onder de modder zit met daarboven een grijs T-shirt. Ik denk aan zijn modderige laarzen die hij ongetwijfeld voor de deur heeft achtergelaten, samen met de groene overall die hij aantrekt voor het zwaardere werk. Hij is vast naar huis gekomen voor een theepauze. Terwijl ik naar hem kijk, zie ik voor me hoe hij was toen we elkaar leerden kennen, hij negentien, ik net achttien. Zijn haar was toen langer en er zat nog geen grijs in zijn warrige krullen, maar hij keek net zo ernstig als nu. Hij was altijd heel serieus als hij op de boerderij werkte, maar ook zachtaardig, hij stopte zaadjes zorgvuldig en met gevoel in de grond. En dat is maar een van de redenen waarom ik verliefd op hem werd.

‘Je hebt waarschijnlijk gelijk,’ zeg ik, terwijl ik de plaid over de rug van de bank rechtek. ‘Als ik zo doorga, hou ik geen kussen meer over.’

Ik verwacht een glimlach op zijn gezicht te zien verschijnen, verwacht dat de huid om zijn ogen zal rimpelen en dat zijn irissen zullen schitteren zoals altijd wanneer hij Molly en mij aankijkt. Zijn glimlach is als een soort opening, het raam naar die kant van

hem die huilde op onze trouwdag en toen Molly werd geboren en die mooie kiezelstenen en schelpen verzamelt op het strand en ze schatten noemt. Maar hij blijft me onaangedaan aankijken.

‘Ik snap niet waar je al die moeite voor doet.’

Ik weet dat het me niet zou moeten kunnen schelen, maar zijn woorden doen pijn. Ik ben de hele dag bezig geweest om ons huis zo aangenaam mogelijk te maken voor onze gasten.

‘Zo vaak komen hier geen mensen logeren.’ Terwijl ik dat zeg, moet ik aan mijn zussen denken en ik krijg een brok in mijn keel. Ze komen maar een of twee keer per jaar op bezoek en ik probeer zelf af en toe naar het vasteland te gaan om ze op te zoeken, maar het blijft lastig. De reis duurt een volle dag, langer nog wanneer het stormt en de veerboot uitvalt. Dat is altijd het moeilijkst geweest aan wonen op een eiland in de Hebriden, moeilijker dan de lange winters wanneer je af en toe het gevoel krijgt dat de zon nooit meer zal gaan schijnen. Mijn oudere zussen leiden drukke levens, Caitlin is huisarts vlak buiten Glasgow, en Shona is docent wiskunde aan de universiteit van Aberdeen. En ze hebben ook hun gezinnen nog, Caitlin een jongen en een meisje, en Shona drie jongens: mijn prachtige nichtje en neefjes. Het is lang geleden dat we allemaal bij elkaar waren – afgelopen herfst toen mijn zussen met hun gezinnen hiernaartoe kwamen en onze ouders ook een weekend overkwamen. Ik herinner me nog hoe verloren ik me voelde toen ze allemaal weer weg waren, hoe ik door ons bijna lege huis dwaalde om bedden af te halen en slaapkamers te luchten. Shona’s jongste zoontje, Finlay, had een pluchen aapje laten liggen en toen ik dat onder zijn bed vond, drukte ik het tegen mijn borst en snoof even zijn kleinjongensgeur op voordat ik Shona belde om te zeggen dat de geliefde knuffel niet kwijt was.

Jack heeft een harde uitdrukking op zijn gezicht terwijl hij met zijn hand over de schoorsteenmantel glijdt. ‘We weten niet eens hoelang ze blijven. Het lijkt mij allemaal nogal overdreven.’

Ik strijk nog een laatste keer met mijn hand over de bank en

loop dan naar de deur. Terwijl ik me langs mijn man heen wurm, zeg ik: 'Ik moet gaan, ik heb zo les. Tot straks.' Ik probeer hem niet te laten merken hoezeer zijn woorden me hebben gekwetst.

Ik trek mijn yogakleren aan en stap in de Land Rover. Onderweg probeer ik het gesprekje met Jack van me af te zetten. Ik weet dat hij van streek is. Dit is allemaal erg moeilijk voor hem. Ik richt mijn aandacht op het landschap terwijl ik over het eiland rij. Kip is vandaag op zijn mooist, de zon staat hoog aan de eindeloze blauwe hemel en de zee strekt zich naar alle richtingen uit. De berg midden op het eiland ligt goudachtig te schitteren in het zonlicht, het dennenbos aan de voet ervan is van het allerdonkerste groen, alsof de takken in smaragdgroene inkt zijn gedoopt. Ik kan me nog steeds herinneren dat ik hier voor het eerst aankwam. Het regende die dag, zoals zo vaak hier. Ik had toen nooit kunnen denken dat dit eiland mijn leven zou veranderen. Ik had nooit gedacht dat ik zou blijven.

Al snel bereik ik het dorps huis waar ik mijn cursussen geef. De vrouwen staan buiten al op me te wachten, kletsend in de zon. Het zijn mijn cursisten, maar nog belangrijker is dat het mijn vriendinnen zijn. Ik stap uit en begroet ze met een glimlach.

'Mooi weer vandaag,' zegt Emma. Ze is een paar jaar ouder dan ik en heeft heel kort haar en een heleboel tatoeages die zich als slangen om haar bovenarmen wikkelen. Ze heeft bij Jack op school gezeten, is net als hij op het eiland gebleven en is getrouwd met weer een andere eilander, Duncan MacLeod. Samen met Duncans broer George runnen ze de kleine brouwerij op het eiland.

'Is Joy er niet?' vraag ik aan Tess, een vrouw van achter in de twintig in een gebatikte harembroek en een wijde oranje blouse.

'Nee,' antwoordt ze. 'Die is bij Harry.'

Tess en Joy verhuren een vakantiehuis op het eiland en organiseren wandeltochten en fotografieworkshops voor toeristen. Hun baby Harry is negen maanden oud en komt soms mee naar de les; hij schuift dan op zijn buik over de vloer van het zaaltje. Niemand